

اسلام و شیعه در آمریکای جنوبی

در مرداد ماه سال جاری، کنفرانسی تحت عنوان «اسلام و شیعه در آمریکای جنوبی»، با حضور محققان دفتر تبلیغات اسلامی، در سالن اجتماعات این دفتر برگزار شد. در این کنفرانس حجت الاسلام ربانی، مسئول حوزه علمیه آرژانتین و مدیریت چند مرکز فرهنگی و مذهبی، به تفصیل پیرامون مسائل مختلف اسلام، خصوصاً شیعه در آمریکای لاتین مطالبی بیان داشت. گفتنی است، حجت الاسلام ربانی، از طلاب فاضل خراسانی هستند که برای تبلیغ دین و معارف اسلامی، حدود ده سال است که به آمریکای جنوبی هجرت نموده و در کشور آرژانتین اقامت گزیده است.

وی با برشمردن کارهای انجام شده در آمریکای جنوبی اظهار داشت: یکی از کارهای مهمی که ما در آنجا توانستیم انجام دهیم، این بود که افرادی از بعضی از این کشورها را جذب حوزه علمیه نموده و این افراد، به ایران و حوزه علمیه قم آمده و پس از فراگیری مقداری از دروس حوزوی، برگشته اند و مشغول انجام وظیفه اند که نقش اینها بسیار ثمر بخش و مفید است.

دومین کار ترجمه و نشر است که تا کنون ۷۰ عنوان ترجمه و نشر را داشته ایم، که در این میان اکثر کتابهای شهید مطهری چاپ شده، که خیلی مورد استقبال نیز قرار گرفته است.

یکی از کارهایی که امسال خیلی مورد استقبال قرار گرفت، (البته بعد از قرآن) کتاب، اسلام چیست؟ بود، که خیلی خلاصه و روان به زبان اسپانیولی تهیه کردیم، برای نمایشگاه بین المللی بوتوس آیرس و هزار نسخه فقط همان روز اول چاپ کردیم.

وی در قسمتی از سخنانش در مورد تبلیغات سوء علیه اسلام و شیعه اظهار داشت:

در این راستا عربستان نیز فعالیت گسترده ای علیه ایران و شیعه شروع کرده و اخیراً دولت آرژانتین زمینی به فهد هدیه کرده که قرار است یک مرکز فرهنگی بسازند اعم از دانشگاه و سالن سینما و مدرسه و یک مجموعه فرهنگی برای آنها بشود، ولی الحمدالله مسلمانها گرایش چندانی به آنها ندارند.

از دیگر کارهای انجام شده، ایجاد مراکز فرهنگی، تبلیغی، مساجد و مدارس بوده است.

مساجد عبارتند از: مسجد التوحید، مسجد الشهد، مسجد الامام، که هر کدام در شهری بنا شده‌اند در مورد مدارس، ۲ مدرسه است یکی در کلمبیا و یکی هم در نزدیکی بوئنوس آیرس.

کارهای تبلیغی؛ راه اندازی یک برنامه رادیویی است، که در آنجا تبلیغات اسلامی را شروع کرده و به نام رادیو قبله که به وسیله ما و مسلمانان آنجا راه اندازی شده که ۳ سال است مشغول به کار است و تاکنون در وحدت سنی و شیعه و... کارهای قابل توجهی انجام داده است. این رادیو روزهای دوشنبه ۲ ساعت برنامه دارد، البته ما قصد خرید یک رادیو را داریم که اگر بتوانیم انشاءالله دائماً مشغول کار تبلیغات بشویم، من شخصاً معتقدم که کار را باید با سرعت انجام داد و ما الآن باید به سراغ رادیو و تلویزیون برویم. بهترین کار امروز کار تلویزیونی و رسانه ای است. الآن صهیونیستها در آرژانتین کانال ۹ آرژانتین را خریده‌اند، علاوه بر این ۸ کانال دیگری هم که آرژانتین دارد بر آن تسلط دارند.

رادیو قبله تاکنون توانسته قدمهای مهمی مخصوصاً در ارتباط با وحدت بین سنی و شیعه بزدارد اما این کار کافی نیست.

مجلات:

۱. انتشار یک ماهنامه به نام «مؤذن»
۲. مجله پیام اسلام
۳. مجله ای برای کودکان
۴. مجله کوثر که از طرف خواران در قم منتشر می شود.

اخیراً هم مجله ای بنام الثقلین به زبان اسپانیولی کار خیلی خوبی بوده است.

متأسفانه شیعیان ما محدودند، ولی با توفیقات الهی کارهایی که انجام شده، در انجام فرائض دینی و پای بندی آنها تأثیر بسیار خوبی داشته است.

فرقه ها و گروهها:

از گروههایی که در آنجا هستند، گروه علویان است، ما اوایل که می خواستیم با آنها مرادود بر قرار کنیم اصلاً با ما ارتباط بر قرار نمی کردند. وقتی ما وارد مرکزشان شدیم با اینکه یک مرکز خیریه علویه بود ولی تا سقف پر از ویسکی و آب جو و... بود! متأسفانه

فقدان آگاهی و شناخت صحیح در رابطه با شیعه، برای آنان مشکلات و انحرافات بسیاری بوجود آورده است. به عنوان نمونه یکی از اینها که استاد فلسفه اسلامی و الهیات بود، در یکی از روزها که مشغول خواندن نماز جماعت بود در رکعت دوم تلفن با وی کار داشت، نماز را قطع نموده به تلفن جواب داد. بعد از تلفن شروع به رکعت سوم نمود، در همین حال مجدداً پاسخ یکی از مراجعین را گفته، و در رکعت چهارم هم ظاهر آکاری برایش پیش آمد نمود، نمازش را قطع کرد و رفت!!

نکته جالب توجه اینکه، اکثر اینها (علویان) تحصیلات عالیه دارند. و جمعیتشان فقط در بوئنوس آیرس حدود ۵۰۰ هزار نفر باشد و حدود ۵۰۰ هزار نفر هم در شهرهای دیگر آرژانتین اقامت دارند. در بین اینها سمتهای مختلفی وجود دارد. بعضی نماینده مجلس هستند. بعضی با رئیس جمهور آرژانتین ارتباط دارند و مجموعاً آدمهای بسیار قوی هستند. ولی تا بحال برای اینها کار جدی انجام نشده است، ما یکی از کارهایمان در ارتباط با اینها، این بوده است که عده ای از بچه های آنها را جذب حوزه علمیه کرده ایم، ولی نسبت به این نیروی عظیم کار بسیار وسیع و جدی لازم است صورت بگیرد.

البته در کنار ما اهل تسنن هم در آنجا هست که ۲ تا مرکز دارند و از نظر پول و امکانات هیچ مشکلی ندارند.

انفجار در بوئنوس آیرس:

در انفجار بوئنوس آیرس، تمام سعی صهیونیستها بر روی جمهوری اسلامی ایران بود و این انفجار به چند دلیل صورت گرفت. یکی اینکه یهودیها قبلاً برنامه شان این بود که پایگاهشان را در آرژانتین درست کنند بخاطر اینکه این کشور از نظر منابع خیلی غنی است و از نظر کشاورزی هم شاید بشود غذای دنیا را در آنجا تولید کرد.

با توجه به این مسئله و بدلیل ترس از مسلمانان در فلسطین، به فکر برنامه ریزی طرحهای قدیم شان در ارتباط با آمریکای لاتین هستند. و بدینوسیله می خواستند روابط ایران و آرژانتین را ضعیف نموده و فعالیت مسلمانان و شیعیان را متوقف نمایند.

کار دیگری که اینها کردند، قانون اساسی آرژانتین را تغییر دادند. (در قانون اساسی این قید بود که رئیس جمهور باید مسیحی

باشد) و اینها سعی کردند بانفوذی که داشتند، قید مذکور را حذف کنند. علاوه آنکه وزیر کشور آرژانتین یک صهیونیست است. انفجارات انجام شده را هم جهت سرکوبی مسلمانان و ایران انجام دادند، و به هر وسیله و دستاویزی جهت اثبات مدعیانشان متوسل شدند، حتی ارتباطات تلفنی مسلمانان برزیل را بهانه این انفجار قرار دادند. و در رابطه با همین مسئله با ما و دیگر دوستان حدود ۵۰ ساعت مصاحبه تلویزیونی انجام دادند، البته این مصاحبه ها برای ما توفیقی بود که توانستیم بسیاری از مسائل و ناگفته هایمان را بیان کنیم و اذهان و افکار عمومی را نسبت به شیعه و ایران عوض نماییم.

در این مصاحبه ها سوالات زیادی می شد مبنی بر اینکه شما مسیح را قبول ندارید، مخالف دموکراسی هستید، مخالف آزادی زن هستید، همینطور در رابطه با سلمان رشدی . . .

در همین جا اضافه کنم یکی از موضوعات مهمی که الان مطرح است و مورد ابتلاست، مسأله نجاست کفار است که اینها در این زمینه خیلی هم سؤال می کنند و می گویند شما که ما را نجس می دانید چطور با ما حرف از وحدت و ارتباط و دیالوگ می زنید؟ البته ما می بایست ضمن حفظ اصالت اسلام و ارزشها، در زمینه تبیین موضوعات و پاسخ به مسائل مستحدثه فقهی، جوابگوی بسیاری از مسائل باشیم. ناگفته نماند که منظور ما در این گفتار این نیست که ارزشهایمان را بخاطر خوشایند دیگران از دست بدهیم. الان خطوری که مسیحیت را فرا گرفته است خطر از میان رفتن ارزشهای مسیحیت است. مسیحیت امروز بخاطر از دست دادن ارزشها دچار بحران جدی شده است. آنها امروز فهمیده اند که اشتباه کرده اند و باید برگردند به ارزشهای اصلی شان، اما چاره ای ندارند و نمی توانند. چون اگر پس از اینهمه عربیانی ها به مردم بگویند حجاب یک تکلیف الهی است برای مردم شان قابل توجیه نیست، ما باید سعی کنیم ارزشهایمان را حفظ کنیم، تمامی سعی مخالفین نظام جمهوری اسلامی این است که اسلامی که خودشان می خواهند ترویج کنند. اسلام خالی از اصالتها و ارزشها، و کسانی که بجز این را تبلیغ کنند، تحت فشار و تبلیغات سوء و ناجوانمردانه قرار می گیرند.

زمینه های تبلیغ

الان زمینه های تبلیغ اسلام خیلی زیاد است. دنیا تشنه است، تشنه حقیقت، و ما باید حقیقت را که همان اسلام ناب محمدی است معرفی کنیم، و در این راه از شیوه های مختلف تبلیغی، هنری استفاده کنیم، هنر اسلامی و ایرانی دارای جاذبه ای دنیایی است، و ما باید از این ابزارها در جهت انتقال پیام استفاده کنیم. در پایان سخنان ایشان، از سوی حضار سوالاتی مطرح شد که ایشان پاسخ گفت.

تعداد شیعیان اثنی عشری در آرژانتین در چه حدی است؟

در حدود هزار خانواده، متأسفانه در آنجا اکثر مسلمانهای شیعه و حتی علوی ها دارند از بین می روند و اگر انقلاب اسلامی نبود، حتی این عده قلیل هم از بین رفته بودند، چون؛ هم عده آنها کم است و هم متحد بودند و مهاجرت به آنجا هم در این سالها کم و یا قطع شده است، آن عده از مسلمانهایی هم که در آنجا مقیم بوده اند، به کشورهای اسلامی مسافرت نمی کرده اند. اخیراً مسافرتهایی به عربستان و ایران و لبنان صورت می گیرد و این مسافرتها برای آنها بسیار مفید است، بدین خاطر که روح اسلام خواهی در آنها زنده می ماند.

مشکل عمده ای که شیعیان در آنجا دارند، این است که عمدتاً کارهای جزئی را گرفته اند و نسبت به کارهای مهم و حساس کاری انجام نداده اند و غرب هم از هر فرصتی برای محدودتر کردن اینها استفاده نموده است.

در زمینه فرهنگی و مذهبی چه مسائلی بیشتر مورد توجه قرار می گیرد؟

کارهای دانشگاهی بیشتر مورد توجه است و در میان معارف اسلامی هم مسائل عرفانی از توجه بیشتری برخوردار است و ما اگر بتوانیم در زمینه های عرفانی کارهایی انجام دهیم خیلی زود جذب شده و مقدمه ای برای آمادگی و پذیرش دیگر مسائل اسلامی را نیز فراهم می آورد.

نکته ای که قابل ذکر است اینکه:

که اگر این کار صورت بگیرد ما حاضریم به عنوان اولین قدم یک دوره آموزش ۶ ماهه را پی ریزی کنیم تا افراد کلیات زبان را فراگیرند.

چند کشور به زبان اسپانیولی صحبت می کنند؟

احتمالاً در حدود ۳۲ کشور به این زبان صحبت می کنند، کشورهای از قبیل: آرژانتین، شیلی، اروگوئه، کلمبیا، مکزیک، اسپانیا، کوبا، نیکاراگوئه از جمله این کشورهایند.

در چه زمینه هایی بیشتر آمادگی ترجمه و نشر دارید؟

همانطور که قبلاً هم متذکر شدم، بیشترین نیاز آنجا که دارای جاذبه زیادی نیز هست کتابهای عرفانی است و دیگر کتابهایی که در همین راستا بوده و بتواند در سطح دانشگاهها تدریس کرد.

الان بیشترین کار بر روی مسائل عرفانی است، بعضی از این افراد که مسیحی هم هستند، برنامه هایی شبیه توسل های ما دارند و با حالت ضجه و توبه مسیح را بصورت دسته جمعی صدا می زنند و با هم گریه می کنند که احساسات عمیقی به افراد بدهند.

تبلیغات دیگر ادیان و گروهها در آنجا به چه نحوی است؟

تبلیغ بسیار زیاد است. اخیراً یکی از گروهها از طریق روزنامه اعلام کرده بود که هر کس بتواند خوب صحبت کند، ما دو یا سه هفته برنامه احکام مسیحیت را به وی آموزش می دهیم، در عوض این فرد در هر ماه ۴ ساعت برای ما تبلیغ کند، به او ۲۰۰ دلار می دهیم. و از این طریق افرادی را که دارای بیانی شیوا و رسا هستند انتخاب می کنند.

وی در پایان اظهار داشت: امیدواریم بتوانیم فرهنگ اسلامی را به انسانهای تشنه حقیقت ابلاغ نماییم و خداوند ما و شما را در انجام رسالتی که بر دوش داریم موفق گرداند.

اخیراً در اسپانیا فرقه ای حضور پیدا کرده است بنام احمدیه و عده ای از جوانهایی که می خواهند از دنیا و غوغای دنیوی جدا شوند و دنبال مسائل معنوی و عرفانی هستند را جذب کرده و بالای کوهها برده اند و شب تا صبح و صبح تا شب دعا و توسل دارند.

اگر ما بتوانیم در مقابل این افراد، عرفان صحیح و سازنده را تبلیغ کنیم کار بسیار مهم و لازمی است و در این زمینه اگر کتاب خوبی باشد، ما آمادگی ترجمه و نشر آن را داریم.

مسئله اعزام مبلغ به چه نحوی است؟

اعزام به آن شکل رسمی در آنجا نبوده است. چون برای یک دوره یک یا دو ماهه نمی شود اعزام کرد، دوری مسافت و هزینه های سنگین و غیره اقامتهای کوتاه مدت را دچار مشکل می کند. ما پیشنهاد یک هیئت دادیم، در رشته های مختلف فرهنگی و دانشگاهی که اینها با هم ارتباط برقرار کنند و مسائل مختلف علمی، فرهنگی، مذهبی و غیره را مورد بررسی قرار دهند. اگر افراد آمادگی داشته باشند زمینه های کار فراهم است. ولی امیدواریم یک برنامه ریزی دقیق و ارزشمند انجام گیرد. چه در زمینه اعزام مبلغ و چه در زمینه های دیگر فرهنگی تبلیغی.

در ارتباط با انفجار بوئنوس آیرس عکس العمل آنها چه بود؟

تبلیغ در حد بسیار بالا و خصمانه ای انجام می گرفت و اینها نظرشان این بود که موجبات اخراج ما را نیز بدینوسیله فراهم آورند، ولی الحمدالله نتیجه برعکس شد.

چه راه حل هایی برای یک تبلیغ کار آمد و مفید پیشنهاد می کنید؟

نظر ما این است که یک مرکزیتی ایجاد بشود و افراد بیایند و موقعیت اجتماعی و نیازهای منطقه و میزان کارائی و توانمندیهای فردی خودشان را بسنجند و یک ارزیابی شخصی و عینی از حضور خودشان در آنجا نموده و اگر خواستند در آنجا بمانند، موجبات اقامت آنها فراهم شود و اگر نخواستند، بر گردند.

باشد) و اینها سعی کردند بانفوذی که داشتند، قید مذکور را حذف کنند. علاوه آنکه وزیر کشور آرژانتین یک صهیونیست است. انفجارات انجام شده را هم جهت سرکوبی مسلمانان و ایران انجام دادند، و به هر وسیله و دستاویزی جهت اثبات مدعایشان متوسل شدند، حتی ارتباطات تلفنی مسلمانان برزیل را بهانه این انفجار قرار دادند. و در رابطه با همین مسئله با ما و دیگر دوستان حدود ۵۰ ساعت مصاحبه تلویزیونی انجام دادند، البته این مصاحبه ها برای ما توفیقی بود که توانستیم بسیاری از مسائل و ناگفته هایمان را بیان کنیم و اذهان و افکار عمومی را نسبت به شیعه و ایران عرض نماییم.

در این مصاحبه ها سوالات زیادی می شد مبنی بر اینکه شما مسیح را قبول ندارید، مخالف دموکراسی هستید، مخالف آزادی زن هستید، همینطور در رابطه با سلمان رشدی ...

در همین جا اضافه کنم یکی از موضوعات مهمی که الان مطرح است و مورد ابتلاست، مسأله نجاست کفار است که اینها در این زمینه خیلی هم سؤال می کنند و می گویند شما که ما را نجس می دانید چطور با ما حرف از وحدت و ارتباط و دیالوگ می زنید؟ البته ما می بایست ضمن حفظ اصالت اسلام و ارزشها، در زمینه تبیین موضوعات و پاسخ به مسائل مستحدثه فقهی، جوابگوی بسیاری از مسائل باشیم. ناگفته نماند که منظور ما در این گفتار این نیست که ارزشهایمان را بخاطر خوشایند دیگران از دست بدهیم. الان خطوی که مسیحیت را فراگرفته است خطر از میان رفتن ارزشهای مسیحیت است. مسیحیت امروز بخاطر از دست دادن ارزشها دچار بحران جدی شده است.

آنها امروز فهمیده اند که اشتباه کرده اند و باید برگردند به ارزشهای اصلی شان، اما چاره ای ندارند و نمی توانند. چون اگر پس از اینهمه عریانی ها به مردم بگویند حجاب یک تکلیف الهی است برای مردم شان قابل توجیه نیست، ما باید سعی کنیم ارزشهایمان را حفظ کنیم، تمامی سعی مخالفین نظام جمهوری اسلامی این است که اسلامی که خودشان می خواهند ترویج کنند. اسلام خالی از اصالتها و ارزشها، و کسانی که بجز این را تبلیغ کنند، تحت فشار و تبلیغات سوء و ناجوانمردانه قرار می گیرند.

زمینه های تبلیغ

الان زمینه های تبلیغ اسلام خیلی زیاد است. دنیا تشنه است، تشنه حقیقت، و ما باید حقیقت را که همان اسلام ناب محمدی است معرفی کنیم، و در این راه از شیوه های مختلف تبلیغی، هنری استفاده کنیم، هنر اسلامی و ایرانی دارای جاذبه ای دنیائی است، و ما باید از این ابزارها در جهت انتقال پیام استفاده کنیم. در پایان سخنان ایشان، از سوی حضار سؤالاتی مطرح شد که ایشان پاسخ گفت.

تعداد شیعیان اثنی عشری در آرژانتین در چه حدی است؟

در حدود هزار خانواده، متأسفانه در آنجا اکثر مسلمانهای شیعه و حتی علوی ها دارند از بین می روند و اگر انقلاب اسلامی نبود، حتی این عده قلیل هم از بین رفته بودند، چون؛ هم عده آنها کم است و هم متحد بودند و مهاجرت به آنجا هم در این سالها کم و یا قطع شده ست، آن عده از مسلمانهایی هم که در آنجا مقیم بوده اند، به کشورهای اسلامی مسافرت نمی کرده اند. اخیراً مسافرتهایی به عربستان و ایران و لبنان صورت می گیرد و این مسافرتها برای آنها بسیار مفید است، بدین خاطر که روح اسلام خواهی در آنها زنده می ماند.

مشکل عمده ای که شیعیان در آنجا دارند، این است که عمدتاً کارهای جزئی را گرفته اند و نسبت به کارهای مهم و حساس کاری انجام نداده اند و غرب هم از هر فرصتی برای محدودتر کردن اینها استفاده نموده است.

در زمینه فرهنگی و مذهبی چه مسائلی بیشتر مورد توجه قرار می گیرد؟

کارهای دانشگاهی بیشتر مورد توجه است و در میان معارف اسلامی هم مسائل عرفانی از توجه بیشتری برخوردار است و ما اگر بتوانیم در زمینه های عرفانی کارهایی انجام دهیم خیلی زود جذب شده و مقدمه ای برای آمادگی و پذیرش دیگر مسائل اسلامی را نیز فراهم می آورد.

نکته ای که قابل ذکر است اینکه:

که اگر این کار صورت بگیرد ما حاضریم به عنوان اولین قدم یک دوره آموزش ۶ ماهه را پی ریزی کنیم تا افراد کلیات زبان را فراگیرند.

چند کشور به زبان اسپانیولی صحبت می کنند؟

احتمالاً در حدود ۳۲ کشور به این زبان صحبت می کنند، کشورهایی از قبیل: آرژانتین، شیلی، اروگوئه، کلمبیا، مکزیک، اسپانیا، کوبا، نیکاراگوئه از جمله این کشورهايند.

در چه زمینه هایی بیشتر آمادگی ترجمه و نشر دارید؟

همانطور که قبلاً هم متذکر شدم، بیشترین نیاز آنجا که دارای جاذبه زیادی نیز هست کتابهای عرفانی است و دیگر کتابهایی که در همین راستا بوده و بتواند در سطح دانشگاهها تدریس کرد. الان بیشترین کار بر روی مسائل عرفانی است، بعضی از این افراد که مسیحی هم هستند، برنامه هایی شبیه توسل های ما دارند و با حالت ضج و فریاد مسیح را بصورت دسته جمعی صدا می زنند و با هم گریه می کنند که احساسات عمیقی به افراد بدهند.

تبلیغات دیگر ادیان و گروهها در آنجا به چه نحوی است؟

تبلیغ بسیار زیاد است. اخیراً یکی از گروهها از طریق روزنامه اعلام کرده بود که هر کس بتواند خوب صحبت کند، ما دو یا سه هفته برنامه احکام مسیحیت را به وی آموزش می دهیم، در عوض این فرد در هر ماه ۴ ساعت برای ما تبلیغ کند، به او ۲۰۰ دلار می دهیم. و از این طریق افرادی را که دارای بیانی شیوا و رسا هستند انتخاب می کنند.

وی در پایان اظهار داشت: امیدواریم بتوانیم فرهنگ اسلامی را به انسانهای تشنه حقیقت ابلاغ نماییم و خداوند ما و شما را در انجام رسالتی که بر دوش داریم موفق گرداند.

اخیراً در اسپانیا فرقه ای حضور پیدا کرده است بنام احمدیه و عده ای از جوانهایی که می خواهند از دنیا و غوغای دنیوی جدا شوند و دنبال مسائل معنوی و عرفانی هستند را جذب کرده و بالای کوهها برده اند و شب تا صبح و صبح تا شب دعا و توسل دارند.

اگر ما بتوانیم در مقابل این افراد، عرفان صحیح و سازنده را تبلیغ کنیم کار بسیار مهم و لازمی است و در این زمینه اگر کتاب خوبی باشد، ما آمادگی ترجمه و نشر آن را داریم.

مسئله اعزام مبلغ به چه نحوی است؟

اعزام به آن شکل رسمی در آنجا نبوده است. چون برای یک دوره یک یا دو ماهه نمی شود اعزام کرد، دوری مسافت و هزینه های سنگین و غیره اقامتهای کوتاه مدت را دچار مشکل می کند. ما پیشنهاد یک هیئت دادیم، در رشته های مختلف فرهنگی و دانشگاهی که اینها با هم ارتباط برقرار کنند و مسائل مختلف علمی، فرهنگی، مذهبی و غیره را مورد بررسی قرار دهند. اگر افراد آمادگی داشته باشند زمینه های کار فراهم است. ولی امیدواریم یک برنامه ریزی دقیق و ارزشمند انجام گیرد. چه در زمینه اعزام مبلغ و چه در زمینه های دیگر فرهنگی تبلیغی.

در ارتباط با انفجار بوئنوس آیرس عکس العمل آنها چه بود؟

تبلیغ در حد بسیار بالا و خصمانه ای انجام می گرفت و اینها نظرشان این بود که موجبات اخراج ما را نیز بدینوسیله فراهم آورند، ولی الحمدلله نتیجه برعکس شد.

چه راه حل هایی برای یک تبلیغ کارآمد و مفید پیشنهاد می کنید؟

نظر ما این است که یک مرکزیتی ایجاد بشود و افراد بیایند و موقعیت اجتماعی و نیازهای منطقه و میزان کارائی و توانمندیهای فردی خودشان را بسنجند و یک ارزیابی شخصی و عینی از حضور خودشان در آنجا نموده و اگر خواستند در آنجا بمانند، موجبات اقامت آنها فراهم شود و اگر نخواستند، برگردند.